

STEKLAR

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 11

Rogaška Slatina

September 1983

Začenja se uresničevanje nove investicijske naložbe

Naš in njihov jutrišnji dan naj bi bil boljši!

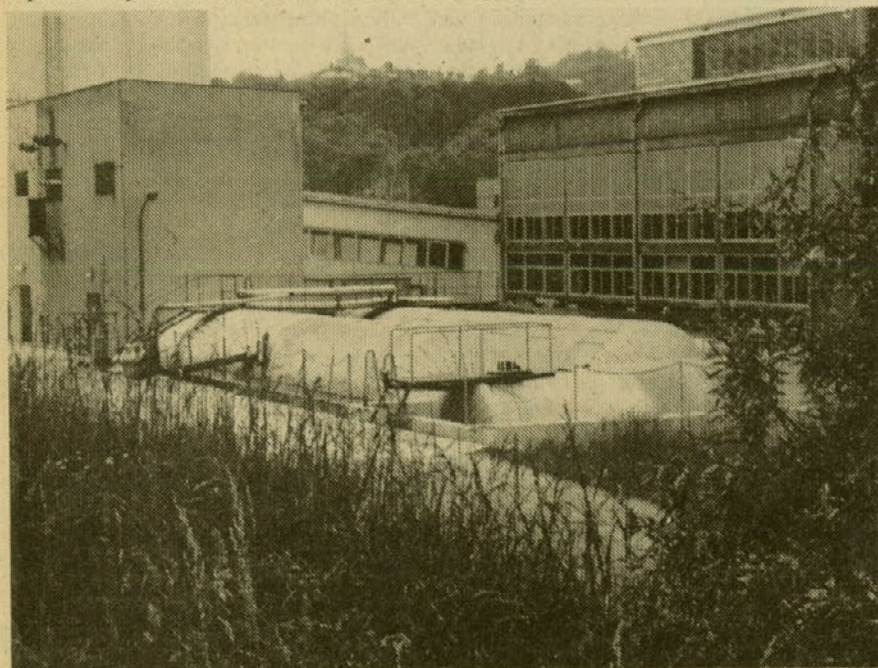
Na zadnjih sejah delavskega sveta steklarne je bila ponovno na dnevnem redu naša predvidena investicijska naložba. Zato menim, da je že čas, ko moramo spregovoriti o tem malo več. Mislim na sedanje in na bodoče aktivnosti, ki so povezane z uresničevanjem naložbe!

**Nova naložba
predvideva znesek milijardo
532 milijonov dinarjev**

V začetku septembra je bila predložena Inštitutu za ekonomiko investicij v Ljubljani, ki deluje v okvirih Ljub-

ljanske banke, popolna tehnično-tehnološka dokumentacija po kakovostnih kazalcih za PGD (projekte, namenjene pridobitvi gradbenega dovoljenja) in z novo sestavo investicijskih naložb. Na osnovi te dokumentacije smo prišli do njihove nove podobe, kakor jo kaže tabela 1!

S plinifikacijo steklarne bo mazut le še rezervno gorivo – foto Z. Novak

Preberite!

Še zavzetejše in bolj dosledno delo!	3
Najprej odkrito priznati svoje napake, potem pa ...	5
Kakšno nalogo ima »Steklar«?	6
Na referendumu 62 odstotkov glasov »za« ...	7
Uresničevanje nekaterih pravic in obveznosti	8
Spodbuda za nadaljnje delo	8
Njen način ...	9
96-odstotni uspeh na Steklarski šoli	10
Zakaj razgibalne vaje na delovnem mestu?	10
Rekreacija med delom se uveljavlja!	11
Tudi letos podeljene nagrade ter priznanja	12
Zadovoljna sem ...	12
V avgustu 1424 delavcev	13
Hilda Jugovar	13
Prehodni pokal tudi letos v »Stražo«	14
Obnovljeni prostori pri Križu	14
Niti v vročih poletnih dneh	15
Nagradna križanka št. 108	16

Tabela 1: Nova struktura ali sestava načrtovanih investicijskih naložb steklarne »Boris Kidrič« (v dinarjih)

Investicije	Dinarjev
A – osnovna sredstva:	1.159.514.667
1. Gradbena dela in objekti	269.782.778
2. Domača oprema in tehnološke inštalacije	176.337.796
3. Uvozna oprema	493.157.241
4. Nepredvidena dela za gradbena dela in za domačo ter uvoženo opremo	67.144.785
5. Ostali investicijski stroški	153.092.067
B – Obratna sredstva	80.000.000
C – Interkalarni obresti	292.760.000
Skupaj vse investicije (naložbe)	1.532.274.667

Seveda pa v tem prikazu niso upoštevane tako imenovane eskalacije ali podražitve investicij med njihovim uresničevanjem, ampak so v njem upoštevane veljavne ponudbe za domačo in uvožno opremo, gradbena in inštalacijska dela po že omenjenem kriteriju za PGD in tečaju valut s 1. septembrom letošnjega leta! Za navedeno investicijsko naložbo predvidevamo financiranje iz naslednjih finančnih virov: posojilo IFC iz Washingtona, posojilo Ljubljanske banke – Splošne banke Celje, sovlagatelji (Aero in Cinkarna), lastna udeležba in posojila izvajalcev investicijskih del.

Kaj naj bi zgradili in uredili v okvirih nove naložbe?

O vsem tem smo že večkrat govorili na sejah delavskih svetov delovne organizacije in temeljnih organizacij, na sejah organov družbenopolitičnih organizacij in tudi v našem »Steklarju« smo o tem že poročali. Vse skupaj je dokaj natančno predstavilo, kaj naj bi z novo naložbo zgradili, uredili in dosegli.

Osnovni namen naložbe je: povečati obseg taljenja svinčenega stekla, uvedba strojnega oblikovanja pihanih in stiskanih izdelkov, sodobnejše dodelovanje strojno narejenih izdelkov, podvojitev in posodobitev opremljenosti (brušenja) in poliranja svinčenih izdelkov s spremembo opreme in brusnih materialov, povečanje in posodobitev transporta ter medfaznega in končnega skladiščenja naših izdelkov.

Razen povečanja proizvodnje je predvidena z novo naložbo še rekonstrukcija ali prenovitev sedanjih lončenih peči (s prehodom na taljenje z zemeljskim plinom in na delno kontinuirano ali stalno, neprekinjeno taljenje), posodobitev sedanje dodelave izdelkov, posodobitev notranjega transporta ter posodobitev: kotlarne, objekta za družbeno prehrano, elektroenergetskih objektov ter sanitarnega in garderobnega objekta. Hkrati pa naj bi z naložbo opravili še več manjših posegov v drugih objektih ter v opremi tovarne.

Do vseh omenjenih pridobitev bomo prišli z zgraditvijo naslednjih objektov ter z namestitvijo naslednje opreme:

1. Talična hala – dvoetažni objekt

Predvidena oprema: Električna kadna peč z zmogljivostjo od 9 do 14 ton na dan, proizvodna linija za pihanje izdelkov z avtomatom za brušenje zunanjih in notranjih robov, pranje in sušenje izdelkov (kelihov), proizvodna linija za stiskanje izdelkov (pepelniki, krožniki, skodelice, vaze in podobno s stroji za posnemanje robov, sistem transporta, granuliranje in drobljenje odpadnih toplih in hladnih črepih, kompresorska in vakuumaska postaja, delavnica in skladišče za popraviljanje in za shranjevanje kalupov ter medfazno skladišče z označevanjem izdelkov.

2. Proizvodno-skladiščna hala s kislinosko polirnico in nevtralizacijo – dvoetažni objekt

Predvidena oprema: brusna vretena – 120 kompletov novih strojev ter 160 kompletov sedanjih prenovljenih strojev, dve avtomatični liniji (ena nova, ena preseljena) za kislinosko poliranje s pripadajočo opremo za nevtraliziranje hlapov in kisle vode s sistemom za filtriranje ter stiskanje filtrata, dva brusna avtomata z elektronskim vodenjem, brusni stroji za popraviljanje brušenih izdelkov, oprema za pranje, pakiranje, transportiranje, skladiščenje in odpremljanje gotovih izdelkov, oprema za sanitarne in garderobne prostore, zaklonske za 200 oseb in vzorčna brusilnica z razstavno-komercialnimi prostori za prodajanje in ogledovanje našega proizvodnega programa.

3. Kotlarne – prenovitev in dozidava

Predvideno je: rekonstruiranje ali prenovitev sedanjih parnih kotlov (prehod na kurjenje z zemeljskim plinom), montiranje novega toplovodnega kotla in prenovitev priprave vode.

4. Transformatorska postaja in razvodi

Predvideno je: zamenjava in prenovitev daljnovoda in opreme (prehod s 35 kilovolti na 20 kilovoltov napetosti), zamenjava in povečanje moči transformatorjev z opremo za potrebe nove

električne peči in proizvodnih linij ter postavitve montažne transformatorske postaje za novo brusilnico in kislinosko polirnico.

5. Zemeljski plin

Predvideno je: rekonstrukcija ali prenovitev in postavitve merilno regulacijskih postaj, dovod plinovoda in njegov razvod po steklarni ter razvod do podpostaj in tako imenovana plinifikacija lončenih peči (prehod na njihovo kurjenje s plinom).

6. Zunanja ureditev

Predvideno je: ureditev funkcionalnih površin okrog proizvodnoskladiščne hale (manipulacijski prostor, parkirni prostor, zelenice), reguliranje Tržiškega potoka in postavitve novega mostu na cesti proti Steklarski šoli in postavitve fekalnega kolektorja ali zbiralnika ob Brusilnici.

7. Prenovitev in povečanje prostorov za družbeno prehrano

8. posodobitev prostorov in opreme za servisne dejavnosti in infrastrukture

Kaj moramo še storiti do začetka gradbenih del?

Da bomo začeli uresničevati vse z investicijo načrtovano, moramo prej opraviti še veliko dela. Sedaj pripravljamo:

1. Izbor komisij za zbiranje ponudb uvozne opreme in za določanje najugodnejših izvajalcev gradbenih ter inštalaterskih del ter za domačo opremo.

2. Pridobivamo vsa potrebna soglasja, mnenja in dovoljenja, ki jih dajejo samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino (SISEOT), Gospodarska zbornica Slovenije, razni republiški in zvezni komiteji za uvoz opreme.

3. Dokončno finančno konstrukcijo za pokritje načrtovane naložbe (s sovlagatelji, Ljubljansko banko, izvajalci ob lastni udeležbi).

4. Pridobivamo mnenja komisije za oceno investicij v SR Sloveniji.

In kaj vse naj bi dosegli z novo naložbo?

Precej naših ciljev sem že nakazal v tem prikazu. Vendarle naj nekatere cilje le še podčrtam!

1. Povečali bomo izvoz na konvertibilna območja... Kaj to pomeni za nas in zlasti za našo družbo sedaj in kaj bo pomenilo to jutri, najbrž ni treba več pojasnjevati!

2. Razširili bomo naš proizvodni program svinčenega brušenega stekla z maloserijsko in sredneserijsko proizvodnjo in postali s tem še bolj konkurenčni po našem sortimentu, po kakovosti izdelkov in po njihovih cenah.

3. Določene delovne faze (pihanje, stiskanje) bomo posodobili in s tem

tudi povečali produktivnost, saj bomo pri pečeh delali namesto sedanje ene izmene v treh izmenah ali vseh 24 ur na dan.

4. Bistveno bomo izboljšali delovne razmere v osnovni proizvodnji, saj bomo uvedli avtomatično nabiranje stekla, in avtomatizirali polnjenje peči z zmesjo, ipd.

5. Posodobili in zmanjšali bomo porabo potrebne energije za taljenje stekla (uvedba električne energije in kontinuiranega ali neprekinjenega taljenja).

6. Za ogrevanje sedanjih lončenih peči bomo nadomestili mazut z zemeljskim plinom ter s tem tudi povečali zanesljivost pri oskrbovanju z

energijo ter zmanjšali osnaževanje okolja.

7. Odpravili bomo številna ozka grla v sedanjem proizvodnem ciklu.

8. Z uvedbo medfaznih skladiščnih prostorov bomo olajšali delo v brusilnici (ker bomo podaljšali serije, oziroma jih manj prekinjali).

9. Povečali bomo skladiščno-manipulacijske površine, posodobili organizacijo skladiščenja gotovih izdelkov in polizdelkov ter tudi odpreme izdelkov kupcem.

10. Izboljšali bomo tako imenovane ekološke razmere ter zmanjšali onesnaževanje okolja (zaradi spremembe taljenja in tehnološkega goriva).

11. V obratih bomo izboljšali delovne razmere.

12. Uvedli bomo sodobnejše brusilne stroje ter materiale (diamant) za brušenje svinčenih izdelkov ter povečali produktivnost dela.

Menim, da je iz vsega napisanega jasno razvidno, kako smo se lotili velikih nalog, ki bodo terjale velika finančna sredstva – naša, lastna in širše družbe, ki bodo terjale veliko novih naporov vseh, ki delamo v tovarni, in ki še pridejo med nas. Toda vedeti in upoštevati moramo, da delamo vse to zaradi naše skupne želje, naj bi bil naš in njihov jutrišnji dan boljši od današnjega!

JOSIP ŽNIDAREC, inž.

Z direktorjem Pelkom o naših osnovnih nalogah

Še zavzetejše in bolj dosledno delo!

Še tri mesece in sklenili bomo to poslovno leto. Čeprav je do konca leta še toliko časa, se že pripravljamo tudi na naslednje, 1984. leto... O težavnosti sedanjega gospodarskega položaja v Jugoslaviji ne gre izgubljati besed, ker ga vsi že dodobra poznamo. In v tem času, v katerem si rišemo za prihodnja leta pomembne razvojne odločitve in v katerem se srečujemo tudi z novimi zahtevnimi kupci, je prevzel vodstvo naše delovne organizacije Jože Pelko, inženir. Prav gotovo mu nihče ne zavida njegove nove in zahtevne funkcije... Da bi zvedeli kaj več o tem, kakšni so njegovi pogledi na naše poslovanje v letošnjem letu, kaj si lahko obetamo v prihodnje in na katerih ključnih toriščih bomo morali najbolj napeti svoje moči, smo se dogovorili z njim za pogovor...

Vztrajati na naši začrtani poti!

Za uvod, tovariš Pelko, vprašanje, ki ni najbolj prijetno: kako, da steklarne letos ne dosega načrtovanega izvoza?

»Prodaja na tuje res ni v mejah načrtovanega. Vendar sedanji položaj kljub nekaterim slabostim in proizvodnim težavam ne bi smeli ocenjevati preveč črnogledno.

Stopamo v določeno višjo kakovost naše ponudbe in proizvodnje, saj se lotevamo več novih in bolj zahtevnih programov za nove kupce, za katere proizvajamo izdelke in programe, ki so kakovostno bolj zahtevni in tudi dražji. Takšno prestrukturiranje ali prerazporejanje in prilagajanje ponudbe ter proizvodnje je za nas, gledano na daljši čas v prihodnost, izredno pomembno. Vse skupaj bi lahko označili kot našo

naložbo za uspešnejše prodajanje v prihodnjih letih!

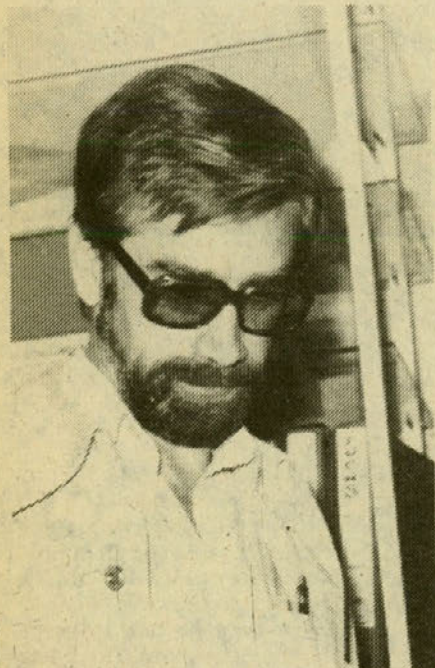
Pri vsem tem pa je izredno pomembno, da se zavedamo, kako rezultati takšne akcije ne morejo biti takojšnji in da zato, kakor je bilo za nas značilno v preteklosti, tudi v naslednjih letih odločno vztrajamo na naši začrtani poti. Kajti, gledano bolj kratkoročno, bi lahko na področju zunanje ponudbe z zniževanjem cen in ob nujenju manj zahtevnih programov že v tem letu dosegali boljše izvozne in tudi finančne rezultate. Toda, ukrepanje v takšni smeri bi imelo za posledico, da bi se hitro znašli v nižjem razredu proizvajalcev. To pa, najbrž se večina sodelavcev strinja, nikakor ni naš cilj. Ponudba na tem področju je zaradi prodora cenene strojne proizvodnje in zaradi vse močnejše prisotnosti vzhodnoevropskih držav iz dneva v dan večja.

Zato naj velja še enkrat poudarjena misel: vztrajati na naši poti; vztrajati v prizadevanjih, da se prekategoriziramo v višji razred z višjo kakovostjo ponudbe in proizvodnje!

Dosedanji izvozni uspehi niso bili posledica stihijских oziroma enkratnih odločitev, marveč so rezultat skrbno načrtovanih, premišljenih in stalnih akcij. Če je cilj le uspešnost na kratek rok, se nam to lahko, gledano dolgoročno, hudo maščuje!«

Gotovo so se v zadnjih letih razmere na zunanjih tržiščih spremenile? In kako je to vplivalo na gospodarska gibanja v Jugoslaviji?

»Če zanemarimo ugotovitev, da se je vrednost dolarja v primerjavi z vre-

Jože Pelko, inž. – novi direktor naše steklarne... Ko bo proizvodnja tekla tako, kakor mora, bo zaskrbljen obraz le še preteklost...

dnostjo dinarja v zadnjih letih nekajkrat povečala, moram spomniti predvsem na dejstvo, da je vrednost dolarja močno poskočila tudi v primerjavi z vrednostjo ostalih čvrstih valut. Tako je veljal, na primer, en ameriški dolar v letu 1980 1,8115 zahodnonemške marke, medtem ko velja sedaj že kar 2,666 zahodnonemške marke ali kar za 47% več kot pred tremi leti.

Ker kakšnih 80 odstotkov našega izvoza prodamo za čvrste dolarje, medtem ko drugi zahodni proizvajalci prodajajo svoje blago v svojih nacionalnih valutah, sledi iz tega, da je takšna ponudba do ameriškega trga letos v primerjavi s ponudbo v preteklih letih sedaj zdaleč ugodnejša od naše. Če upoštevamo še izredno močno in glede cen zelo ugodno ponudbo vzhodnoevropskih proizvajalcev in hkrati še veliko ponudbo strojno izdelanega stekla, vidimo, da je gneča v mednarodnem prostoru povzročila, da ponudba krepko presega povpraševanje. Ob tem je še najbolj razveseljivo toda obseg prodaje stekla v svetovnem merilu kljub temu beleži lep porast.

Kje je potem naše mesto?

»Ne morem trditi, da ne čutimo teže dogajanj v mednarodnem prostoru...! Od nas vse to zahteva še večjo budnost in zavzetost. Nudimo ekskluzivne programe za posamezne kupce na tržiščih, ki imajo svojo 'težo', saj ni veliko steklar, ki bi bile sposobne ustrezno reagirati na takšen izziv trga. Seveda pa zahteva tak poseben odnos najboljše možno organiziranost in veliko discipliniranost slehernega posameznika. Sedaj smo poznani kot proizvajalci srednjekvalitetnega razreda. To kategorijo moramo zadržati ali je celo preseči, se torej uvrstiti višje, in hkrati razširjati možnosti, da bi nudili tudi blago ostalih kategorij. Zato smo se odločili za novo investicijo, ki je temeljni pogoj za povečanje izvoza, saj nam tega sedanje proizvodne zmogljivosti ne dopuščajo več!«

V proizvodnji še bolj dosledno spreminjati odnos do dela

Katere naloge so torej, tovariš Pelko, pred nami sedaj?

»V proizvodnji bo treba še bolj dosledno spreminjati odnos do dela. Zato bo nujnih še več proizvodnih sestankov in usklajenega dela, saj moramo doseči v kakovosti dela ustrezne premike. Samo tako lahko v večji meri sledimo vse zahtevnejšim kakovostnim kriterijem.

Zelo pomembna je tudi plinifikacija steklarne v prihodnjem letu, ker bo to vplivalo na kvalitetnejše pripravljane steklene mase, nič manj pomembna pa je možnost, da preuredimo eno lončeno peč v kadno peč, ker je to osnovni pogoj, če hočemo že v prihodnjem letu uresničiti naše večje izvozne želje.

S tržišč potrebujemo še več kar najbolj kvalitetnih informacij, zato moramo na tem področju pripeljati naša dosedanja razmišljanja v sklepno fazo. Za nas je najpomembnejši trg v Združenih državah Amerike, zato moramo zagotoviti z lastnim predstavnikom ali na drug ustrezen način večji prtok prepotrebnih informacij o trendih ali težnjah, usmeritvah v prodaji stekla ter hkrati še boljše predstavljanje in uveljavljanje našega blaga na tem trgu. Takšne informacije potrebujemo za še hitrejšo ukrepanje pri razvijanju in pripravljanju novih sortimentov, ker je to prvi pogoj za pridobivanje nove klientele, novih kupcev...

Ne bi smeli trditi, da takšne aktivnosti pri nas že nekaj časa ni, vendar postaja potreba, da vsemu postavimo še piko na i, sedaj, z novo naložbo, toliko bolj nujna in odločujoča.

Torej je nalog več kot dovolj, vse pa so povezane z izvoznimi prizadevanji, ali ne?

»Izvozna usmeritev in sploh izvoz je za našo delovno organizacijo življenjskega pomena. Velja spoznanje, da so dosedanja naša prizadevanja na tem področju dvignila rogaško steklarstvo za zavidljivo raven. Tudi takrat, ko se še ni v Jugoslaviji tako izredno poudarjalo, kakšnega pomena je izvoz na konvertibilna območja, je imel izvoz v

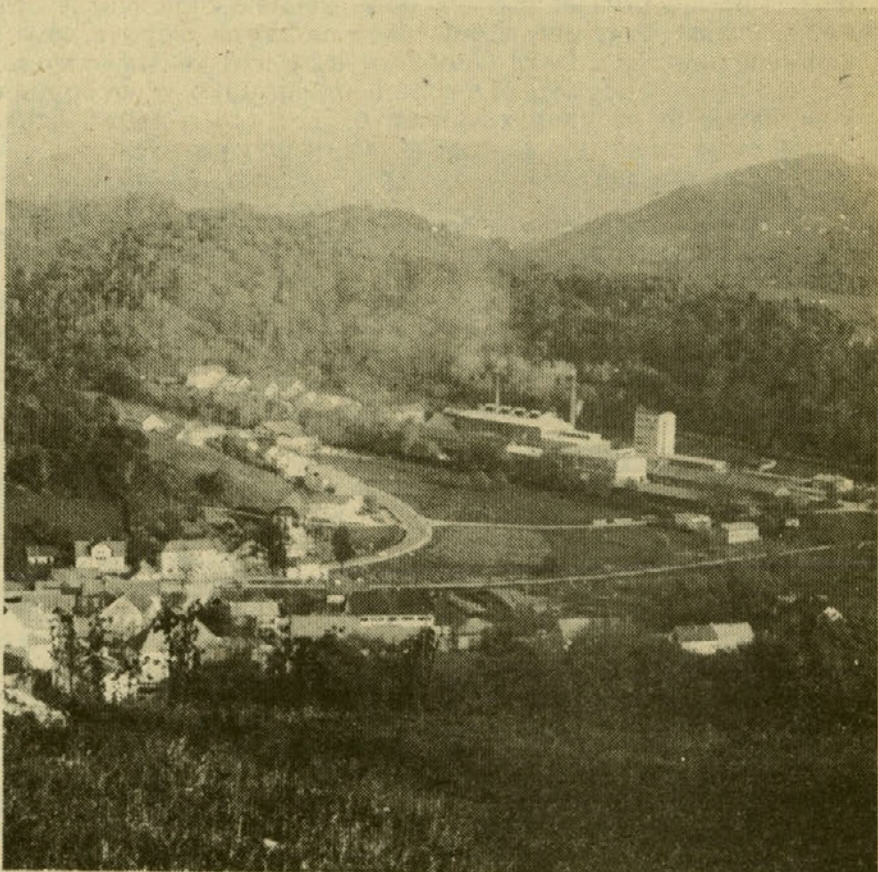
naši delovni organizaciji srednje mesto. In izvoz je tudi imperativ našega nadaljnega razvoja! Z njim namreč ustvarjamo več kot 60 odstotkov celotnega prihodka. S še večjo odprtostjo naše delovne organizacije ter njenega vključevanja v izvoz ter z našo dovzetnostjo za vse trende ali težnje in s hkratnim budnim spremljanjem vseh sprememb na tem področju lahko še naprej uspevamo v ostri mednarodni konkurenci.«

Tovariš Pelko, kako daleč smo v pripravi za začetek nove investicije?

»Sama investicija že dobiva svojo dokončno obliko in postaja iz dneva v dan bolj stvarna! Pomembno je, da smo uspeli pridobiti sovlagatelje za uresničitev naših naložb. Investicija je dokončno zasnovana tudi s proizvodno-tehničnega vidika, poznan pa je že tudi bodoči proizvodni program. Z obstoječo klientelo se že pogovarjamo; pripravljamo že osnuteke bodočega sortimenta; oblikujemo, skratka, celovito ponudbo.

Nova tehnologija bo izredno zahtevna in bo zanj treba delati kvalitetno, strokovno ter teamsko. Končni videz in kakovost novega proizvodnega programa ne smeta pomeniti odstopanja od sedanje izključne ročne proizvodnje. To pa, ko bo treba stvari izpeljati, ne bo ne enostavno in tudi ne lahko...

Po končani novi investiciji se bo vnanja podoba steklarne bistveno spremenila... - foto Z. Novak

Pogoj za snovanje novega proizvodnega programa pa so vsekakor kvalitetni in strokovni kadri, ki jih bomo morali pridobiti in usposobiti.«

Smo že v krogu večjih delovnih organizacij v Sloveniji!

Kaj si, torej, smemo obetati v našem poslovanju do konca tega leta?

»Še vedno smo priče drsečemu tečaju dolarja, ki vsekakor pozitivno vpliva na naše finančne rezultate, je pa najtesneje povezano z našimi dosežki na izvoznem področju. Uspešnejši izvoz v zadnjih mesecih tega leta in končno po poldrugem letu vendarle odobrene višje cene za naše izdelke na domačem tržišču bodo prav gotovo vplivali na naše boljše poslovne rezultate, na višji celotni prihodek ter dohodek in tudi akumulacijo. Ustrezna sredstva, oziroma nekoliko več, kot smo jih prvotno načrtovali, bomo mo-

rali izločiti za tako imenovano razpiritev materialne osnove našega dela – za našo novo investicijsko naložbo.

Vseskozi pa mora biti naša skrb usmerjena v ustrezno politiko osebnih dohodkov, saj se ne sme ponoviti, kar je bilo pred nekaj leti, ko smo bili hudo prizadeti zaradi zaostajanja naših osebnih dohodkov za približno za 30 odstotkov za povprečnim osebnim dohodkom v republiki. Menim, da pripada zahtevnemu steklarskemu poklicu nekaj več kot le povprečje zaradi zahtevnosti, delovnih razmer in tudi zaradi perspektivnosti steklarskega poklica ter potrebe po novih kvalitetnih kadrih«.

Bi radi še kaj poudarili?

»Seveda! Marsikdaj je slišati na različnih mestih, včasih bolj tiho včasih bolj glasno, o nekakšnih dilemah glede naše perspektive ali prihodnosti. Češ, le kje je perspektiva steklarstva?!

Mislím, da preveliki dvomi, nepremišljene izjave in podobno več škodijo, kot koristijo. Prepričan sem, da pred nami je bodočnost, vendar se mi dozdeva, da je v nas vseh premalo pravega steklarskega zanosa!

Steklarna ni nepomembna danes, še bolj pa bo pomembna jutri, pojutrišnjem! Po podatkih Gospodarske zbornice Slovenije smo se rogaški steklarji že uvrstili v krog večjih delovnih organizacij v SR Sloveniji, tako po svojem izvozu, kakor tudi po drugih znakih. Če v nekem uglednem predelu New Yorka v priznani trgovini vidiš naš izdelek z našo etiketo, ki ima za naše razmere prav astronomsko ceno, mora takšno spoznanje prav vsakogar med nami navdati z novimi močmi in mu viliti spoznanje, da imamo bodočnost, ki je v še bolj zavzetem in bolj doslednem delu.«

ZLATKO NOVAK

Direktor Steklarske šole o gospodarski stabilizaciji...

Najprej odkrito priznati svoje napake, potem pa...

Že nekaj let govorimo o gospodarski stabilizaciji. Najprej je bilo to nekako sramežljivo, sedaj pa počnemo to vedno bolj določno in zaskrbljeno ter že vsak dan. Pa so vendarle med nami ljudje, ki o tem »nič ne vedo« ali pa o tem nočejo nič slišati. Zato sem se odločil, napisati nekaj misli.

Kako smo se obnašali?

Sicer je res, da smo se kar vsi zelo dolgo obnašali kot noji. Skrivali smo resnično stanje; govorili smo eno, delali pa drugo. Sedaj, ko so nas naši upniki privili do kraja, iščemo rešitve, ki so pogosto kratkoročne, nepremišljene in včasih tudi škodljive. V vsem tem iskanju izhoda pa se vendarle poraja resnica, da smo si sami skuhalo to godljo in da jo moramo tudi sami pospraviti. Sugestija, češ da smo za takšne razmere vsi enako krivi, ni sprejemljiva, kajti popolnoma jasno je, da so več krivi tisti, ki so vodili naše gospodarstvo in odločali o milijardah dolarjev ter dinarjev, kot so krivi tisti, ki so odločali o nepomembnih zadevah in se med seboj prerekali, kdo si zasluži boljšo plačo, kdo več dela in podobno. Čisto brez krivde pa tudi nihče med nami ni! Dokazano je, namreč, da so naši delovni rezultati slabši od rezultatov v razvitih deželah, da smo množično izkoriščali socialne dobrine naše družbe, da se je veliko število ljudi

izredno obogatilo brez dela, s špekulacijami, da smo kar povprek izrabljali najrazličnejša potrošniška in druga posojila, ki jih je odplačevala inflacija, in še in še...

Bodimo pošten. Skoraj vsakdo med nami bo našel nekaj, s čemer je načeljal stabilnost našega gospodarstva. Razmislimo malo in se, na primer, vprašajmo, ali je bil naš »šiht« vedno uspešen, ali nismo kdaj pa kdaj iz malomarnosti naredili večjo ali manjšo škodo, kolikokrat smo bili na bolniški brez opravičila, ali res obvladamo svoje delo, kakšne pravice si upamo zahtevati, ali nam je sploh kaj mar naša Steklarska šola in koliko se zares trudimo za njen uspeh, kako smo glasovali za nove cene naših proizvodov in spet... še in še...

Vsakdo naj najprej pomete pred svojim pragom! Vsakdo in vsi! Nekoč smo uporabljali samokritiko, sedaj smo jo vrgli iz našega besednjaka. Ali čas ni več človeku vrednota? Zatorej, najprej pogledjmo pri sebi in okrog sebe!

Kako pa je v Steklarski šoli?

Pri nas v šoli smo bili vse preveč samozadovoljni, češ saj dobro delamo, saj so rezultati iz leta v leto boljši (seveda, finančni tudi zaradi dvigovanja cen, medtem ko fizični stagnirajo ali zaostajajo, ker naše zmogljivosti v celoti izkoriščamo), saj dosegamo dobre rezultate v kvaliteti, tako da je naša roba na domačem trgu zelo iskana in tudi v izvozu se nam odpirajo lepe možnosti, itn. Vse to nas je pomalem uspavalo in predali smo se nekakšnemu razpoloženju, češ da tako ali tako nimamo nobenih rezerv, za katere bi se še splačalo potruditi.

Mogoče res ni tistih očiglednih rezerv, ki so vidne na prvi pogled. Je pa skritih možnosti, da bi izboljšali svoje delovne dosežke in naše poslovne rezultate mnogo.

Nasploh lahko trdim, da imamo še precej ljudi, ki opravljajo svoje delo slabo in površno. Mednje spadajo predvsem tisti, ki za svoje delo niso nagrajevani po učinku. Seveda, ne vsi, toda kar precej je med njimi takih! Težko bi jih imenoval, ker bi to sprožilo veliko diskusij ali razprav ter preprirov. Pa tudi ni to potrebno, kajti tisti, na katere merim, sami prav dobro vedo. Če pa jim takšno dobronamerno opozorilo prav nič ne bo pomagalo,

jim bo treba to pač v kratkem jasno povedati... Predvsem so to tisti, ki jih delo, ki ga opravljajo, ne veseli, in ki jim je vseeno, ali bo delo opravljeno danes ali jutri. In tisti, ki dela pogosto sploh ne obvladajo in ki so v delovni organizaciji od danes do jutri.

No, tudi med tistimi, ki so nagrajevani po učinku, je mnogo takih, ki si izplačanega osebnega dohodka ne zaslužijo. Vsaj takšnega ne, kakršnega prejemajo... Prevelike količine odpadkov, neznanje pri izdelovanju zahtevnejših proizvodov, čudno postavljanje normativov in zlasti popolna odsotnost osebne skrbi za umno gospodarjenje z družbenimi sredstvi in egoizem obetajo slabe perspektive ali obete za prihodnje čase!

Kako dolgo bomo še lahko izvažali pri komaj tridesetodstotnem ali štiridesetodstotnem izplenu, takšno delo pa plačevali s povprečjem tistih, ki delajo za domači trg pri nizkih kriterijih zahtevnosti glede kakovosti. Izmed osmih brigad pri peči sta le dve sposobni proizvodnje za izvoz! Kaj pa ostale?

Med nagrajevanimi po času imamo tudi izrazite lenuhe. Če jih le nihče ne nadzira, delajo počasi ali pa sploh ne delajo. Toda njim še ni toliko zameriti, kot moramo zameriti njihovim vodjem, ker očitno ne vodijo prav nobenega pregleda, kaj in koliko delajo. Vodje, ki nimajo točne evidence nad delom delavcev, katerih delo vodijo in za katere torej tudi odgovarjajo, to v bodoče ne bodo več mogli biti. Vodilni delavci, ki ne bodo vsako leto pokazali bistvenih dosežkov svojega dela, bodo morali prepustiti svoja delovna mesta drugim, sposobnejšim.

Delovna disciplina, uspešna delovna storilnost, dobro gospodarjenje in odgovornost ter resnično samoupravljanje so za nas tista prava in edina gésla, ki jim bomo v bodoče sledili. Kdor ne misli tako ali se ne želi vključiti v takšno delo, bo moral naše vrste zapustiti.

Naš odnos do dela se bo moral bistveno spremeniti. Familijarnost in neodgovornost morajo zamenjati za vest in odgovornost, kritičnost in samokritičnost pa tudi ustrezni ukrepi!

Z nekaterimi našimi delegati v organih samoupravljanja tudi ne moremo biti zadovoljni. So popolnoma nezainteresirani za vse zadeve, o katerih v njih razpravljajo in odločajo, razen, če gre za določanje njihovih točk pri ocenjevanju dela. Če jih opozorimo na nepravilnosti, nimajo stališča, ne tolmačijo sodelavcem sklepov in dokaj pogosto se obnašajo dvolično... Tudi te bomo morali zamenjati! V organih samoupravljanja imajo mesto samo dobri delavci, odgovorni za uspešnost delovne organizacije, pravični in dosledni.

Podobna je situacija tudi v organiza-

ciji zveze komunistov, v organizaciji sindikata in v mladinski organizaciji. Redko kdo je še pripravljen delati in žrtvovati svoj čas, sestanki so medli in pogosto brez pravih sklepov.

Kakšna pa je naša bodoča pot?

Vse naštetu so naše rezerve. In te

niso majhne! Za njihovo razkrivanje in izkoriščanje pa nismo vsi prav posebno navdušeni, saj se lahko dogodi, da to prizadene tudi nas same. To pa, seveda, težko sprejmemo. Zato se spomnimo nekdanjih časov, ko smo bili v še večjih težavah od sedanjih in ko smo bili bolj siromašni, pa smo vendarle vse uspešno opravili! Tako bomo tudi sedaj zmogli, kar moramo naredi-

Tovariši, odpiram razpravo!

Kakšno nalogo ima »Steklar«?

Zdi se mi, da sem nekoč že napisal nekaj kritičnih pripomb na račun vsebine našega glasila »Steklar«, na kar pa ni bilo pravega odziva. Pa ne morem kaj, da ne bi ponovno opozoril na nekatere sestavke, predvsem v zadnji izdaji, dvojni za julij in avgust letos!

Prvo, kar me bode v oči, je prevod »zanimivega« strokovnega članka iz ameriškega časopisa... Od Arlen Hist do vodstva Import Associates in uvoznika Stylesettersa se frcamo z imeni in izrazi, ki naj preprostega človeka prepričajo, kako malo ve in da imajo medtem to nekateri drugi kar v malem prstu. Pogovori med nekaterimi navedenimi udeleženci so pogosto nerazumljivi in ne vemo, na kaj se nanašajo. Na primer: »kelih niso samo za to, da bi iz njih pili vino; uporabljamo jih tudi lahko za predjed ali desert...« Dober tek!

Vsebina članka je sicer zelo zanimiva, toda slabo predstavljena. Mnogo več uspeha bi bilo, če bi nam prevajalec s preprostimi besedami povedal, kako gledajo po svetu na ročno in strojno proizvodnjo stekla in kako se vklaplja v ta razmišljanja koncept investicije v Steklarno.

Nasprotno z omenjenim sestavkom, ki je tudi preobširen, kakor da ni bilo dovolj gradiva za to izdajo, je pa direktorjev uvodni članek, ki je kratek in jase, za vsakogar razumljiv!

Kaj naj pomeni vic: »Tam v izvozu so pravi viti, tovariši!« In, vsi še ne vemo, kaj je to »money«!

Slikovni material je uporabljen, da izpolni praznino, ne pa tudi, da informira. Če že objavljamo fotografije delavcev, potem objavljajmo tiste, ki predstavljajo najboljše med njimi. In se napišimo kaj o njih! Pa tudi iz Steklarske sole naj bo kateri naslikan!

V časopisu manjka predvsem razmišljanj o stabilizacijskih nalogah; in to razmišljanj delavcev, predstavnikov delavcev, ki so njihovi delegati v organih samoupravljanja, komunistov in sindikalnih aktivistov. Naš časopis mora služiti informiranju, zato je treba v njem objavljati več analiz, ki pa morajo biti napisane tako, da jih bo vsakdo razumel.

Ta naš časopis mora tudi zapolniti vrzel, ki je zazijala z uvedbo prevozov na delo in z dela, saj sedaj delavci »nimajo več časa za sestanke«. Zato jih moramo skozi »Steklarja« sproti oboroževati z vsemi tistimi informacijami, ki jih morajo poznati.

Vse službe v delovni organizaciji so odgovorne za takšno informiranje. To ni več vprašanje o dobri volji, ali bo odgovorni vodja napisal takšen članek, ali ga ne bo, ker je to vendarle njegova službena dolžnost!

Javno moramo spregovoriti o slabostih in nepravilnostih pri delu; javno moramo ožigosati nedelavce, in to zelo določno! Nasploh je pri nas navada, da dosti kritiziramo. Toda, nič konkretno ali določno. In zato tudi lahko kršitelji še kar naprej mirno uživajo...!

Brez energične spremembe v našem obnašanju in v naših medsebojnih odnosih ni pričakovati lepših dni. Zato naj se naš »Steklar« postavi na čelo boja za odpravljanje in odpravo nepravilnosti!

Tovariši, odpiram razpravo!
LADO TKAVC, dipl. inž.

ti. In v to moramo verjeti. Seveda pa bo marsikdo moral bistveno spremeniti svoje sedanje navade in gledanja na svet, ali pa mu ne bo več mesta v našem kolektivu.

Naloge moramo brez nepotrebnega razpravljanja pravočasno in uspešno opravljati. Kdor tega ne bo zmožni v enem »šihu«, naj to dela v dveh, vendar za svoj račun. Kdor ne zna oprav-

ljati poverjenih mu del, bo v bodoče opravljal pač taka dela, ki jim bo kos. Komur ni kdo ve koliko do kolektiva, naj ga zapusti. Navsezadnje je enkrat le treba doumeti, da lahko le z izredno uspešnim delom živimo, kakor smo živeli do sedaj, in da le pri požrtvovalnem in zavzetem delu moremo z zaupanjem gledati v bodočnost.

Ko bomo vse nujno uredili doma, da

bo, kakor mora biti, pa bomo, seveda, to zahtevali urediti tudi pri drugih. Predvsem tistih, za katere izločamo velika denarna sredstva. Skrajni čas je, da priznamo povsem odkrito svoje napake – in to prav na vseh ravneh, saj je to zanesljiva pot, prva stopnica k pravim medsebojnim odnosom in k polni odgovornosti za svoje delo. LADO TKAVC, dipl. inž.

V tozdu Dekor v Kozjem smo dopolnili pravilnik o nagrajevanju

Na referendumu 62 odstotkov glasov »za« ...

Tozdek Dekor je imel od leta 1978 v veljavi pravilnik o organizaciji dela, delovnih normah, načinu ugotavljanja in izračunavanja uspešnosti delavcev. Pravilnik je dobil zaradi svojih koristi laskave ocene. Morda še zlasti zato, ker smo vse, kar je bilo v njem zapisanega, tudi uresničevali.

No, kljub temu pa smo v Kozjem začeli pred več kot mesecem razpravo o nujni posodobitvi tega pravilnika zaradi nove organizacije dela, zaradi novega obrata in tudi zaradi ugotovitev, da nas pestijo predvsem preveliki izpadi z bolniškim staležem sodelavcev.

Četudi ne stoo odstotno, pač pa z 62 odstotkov glasov »za«, medtem ko je 33 sodelavcev glasovalo proti, smo na referendumu sprejeli spremembe omenjenega pravilnika.

In kakšne so njegove spremembe?

1. Zmanjšali smo gibljivi delež za količino dela od 80% na 70%.
2. Povečali smo gibljivi delež za kakovost po osnovi točk za delovno področje od 15% na 20%.
3. Uvedli smo desetodstotni stimulativni del za izrabo razpoložljivega delovnega časa po osnovi doseganja tozdogega mesečnega plana.

Osnovni namen sprejetih sprememb pravilnika je predvsem, da smo znižali riziko normativa (individualno, saj je gibljiva osnova po normativu sedaj nižja. Povečali smo zanimanje sodelavcev za napredovanje, predvsem v brusilnici, saj je sedaj višja osnova za delovno področje (to je režijska osnova točk, ki pa je odvisna od predpisane kakovosti. To, namreč, pomeni, da tisti delavec, ki ima evidentiranih pri svojem delu več napak dela, kot jih dopušča normativ, izgublja delež in sicer progresivno od 20% navzdol do nič.

Naslednja največja pravilnikova novost je, da ima kolektiv skupno obveznost dosegati plan in da ima vsak posameznik določeno obveznost do izra-

be delovnega časa po najmanjšem, še sprejemljivem, a dogovorjenem učinku.

Če, na primer, tozdek ne doseže, oziroma ne izpolni, mesečnega plana fizične proizvodnje, ki temelji na številu razpoložljivih delavcev, na sestavi zaposlenih in na skupnem razpoložljivem časovnem fondu, velja naslednje pravilnikovo določilo:

1. Delavec, ki ni imel izostankov za dela (zaradi bolniške, neplačanih in neupravičenih in če je bil njegov individualni ali posamični učinek večji od 110%, pridobi 15-odstotno stimulacijo na dosežene točke za količino in kakovost narejenega.

2. Pri enaki prisotnosti, kot je opisana v 1. točki, a pri individualnem učinku med 100 in 109%, pridobi delavec 10-odstotno stimulacijo.

3. Pri enaki prisotnosti, kot je opisana v 1. točki, a pri individualnem učinku med 90 in 99%, pridobi delavec 5-odstotno stimulacijo.

4. Ne pridobi pa nobene stimulacije iz naslova izrabe delovnega časa za plan tisti delavec, ki ima izostanke z dela (razen izostankov zaradi izrabe letnega dopusta! ali, če je bil njegov individualni učinek nižji od dogovorjenega minimuma ali spodnje meje, to je manjši od 90%!

Če pa, na primer, tozdek doseže mesečno planirane učinke, potem pripada vsem delavcem, neglede na število njihovih izostankov z dela, 10-odstotna stimulacija na dosežene točke za količino in kakovost, če je njihov osebni učinek nad 100%, medtem ko pripada tistim, katerih osebni ali individualni

učinek je pod 100%, le 5-odstotna stimulacija.

Pričakujemo, da bodo ta določila v pravilniku zlasti povečala medsebojno kontrolo in poglobila skupno in posamično odgovornost delavcev za izpolnitev plana, ki pa naj bi bil po drugi strani še osnova za vrednost režijske točke. Seveda pa neizpolnjen plan tozda pomeni škodo za ves njegov kolektiv. Zato se v takem primeru še posebej nagradi po pravilniku tiste delavce, ki so v obravnavanem mesecu, pri sicer neizpolnjenem planu tozda, vendarle več prispevali v pozitivnem smislu, kot so prispevali drugi delavci.

Najbrž je treba ob tej priložnosti zapisati še to, da imamo v Kozjem uveljavljene že vseskozi tudi individualne normative za sleherni del in naloge – od čuvaja-vzdrževalca, obratnega vzdrževalca in administrativnih delavcev do brusilcev in vodje tozda. Pri tem bi še veljalo dodati, da za tak širok spekter normativov nimamo posebne normirske službe, niti se ne moremo pri obračunavanju opirati – vsaj za brusilnico – na tisto službo, ki je organizirana v okvirih tehničnega sektorja delkarne.

Ocenili bi lahko, da je naše prizadevanje za višjo stopnjo organizacije dela in za spodbujanje ustvarjalnega dela po tej obliki na dokaj zavidljivi ravni.

In če vzamemo za merilo, da je 33 delavcev glasovalo proti prenovitvi sprejetega pravilnika, je mogoče sklepati, da je večina med nami prepričana, da nam lahko zagotavlja nenehni uspeh le dobro, pošteno in zavzeto skupno delo.

Upamo, da bodo novosti pri urejanju zadev po prenovljenem pravilniku še bolj pripomogle, da bo tozdek ohranjal dosedanje stopnjo naraščanja produktivnosti dela, ki smo jo izmerjali v minulih letih, in to kljub temu, da je

bil v našem tozdu letni priliv novih brusilcev ter ostalih neizkušanih delavcev večji od 15 odstotkov, da se povprečna starost brusilcev zaradi tega še kar ohranja pri dvaindvajsetih letih, medtem ko je njihova povprečna delovna doba le nekaj nad tremi leti!

Po šestih mesecih letošnjega leta

smo izmerili povprečno presežanje skupnih normativov v brusilnici za 11,9%, obdelanih kosov je bilo na delavca ob polletju po 1.757, kar je tudi za 5 odstotkov več kot v preteklem letu. Žal pa je porast bolniške v »sezonskih« mesecih juniju in juliju pustil za seboj také proizvodne posledice,

ki so narekovala hitre ukrepe v smislu povečanja motiviranosti ali spodbujenosti celotnega kolektiva za boljše delo. Prav gotovo bo k temu pripomogel tudi prenovljeni pravilnik o nagrajevanju?

JOŽE BOŽIČEK

Zdravstveno varstvo

Uresničevanje nekaterih pravic in obveznosti

S 1. julijem letos je pričel veljati nov samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva. Sporazum podrobneje ureja zlasti delavčeve osebne pravice in obveznosti glede zdravstvenih storitev in socialne varnosti v zvezi z njegovim zdravstvenim varstvom. Še nadalje pa ostaja v veljavi samoupravni sporazum o postopkih in načinih uresničevanja pravic do zdravstvenega varstva. V tem sestavku povzemamo nekatera, najpomembnejša določila obeh sporazumov, ki se nanašajo na zadržanost z dela in s tem povezane pravice in obveznosti.

Ugotavljanje zadržanosti z dela

Začasno zadržanost z dela ugotavlja jo za delavce tistih delovnih organizacij, ki imajo svoje obratne ambulante, le zdravniki v teh ambulantah. V primeru, če delavec zboli zunaj svojega stalnega prebivališča oziroma zaposlitve in ne more do zdravnika v obratni ambulanti, lahko ugotavlja delavčovo zdravstveno stanje zdravnik v najbližji zdravstveni organizaciji. Če ta zdravnik ugotovi, da je delavec začasno nezmožen za delo, se mora delavec v roku treh dni zglašiti v ambulanti ali pa o tem obvestiti zdravnika v obratni ambulanti. Zdravnik v obratni ambulanti na podlagi dokumentacije ali poznejšega pregleda ugotovi delavčovo upravičenost do odsotnosti z dela zaradi bolezni. Če temeljna organizacija, sindikalna organizacija ali odsotni zdravnik podvomi v navedbe oziroma v dokumentacijo, ki jo je pripravil zdravnik zunaj kraja delavčevega prebivališča ali zaposlitve, lahko predlaga konziliju v osnovni zdravstveni dejavnosti, da ugotovi dejansko stanje.

Razen obratnega zdravnika lahko ugotavljajo zadržanost z dela še drugi zdravniki in to:

- zdravnik, ki dela v dispanzerju za varstvo žensk, vendar ugotavlja le zadržanost z dela za bolezni, ki so v zvezi z nosečnostjo, kot tudi za čas porodniškega dopusta;
- zdravnik, ki dela v pulmološkem dispanzerju in ki zdravi uporabnika, ugotavlja zadržanost z dela, če gre za pljučno bolezen,

- zdravnik psihiater v dispanzerju za mentalno higieno v osnovni zdravstveni

dejavnosti za uporabnike, ki jih zdravi,

- zdravnik - pediater ali zdravnik, ki dela v službi zdravstvenega varstva otrok in mladine lahko ugotavlja zadržanost z dela za uporabnika zaradi nege obolelega otroka, starega do 15 let, če uporabnik izjavi, da v njegovi družini ni za nego sposobnih članov.

V vseh naštetih primerih so pooblašteni zdravniki o ugotovljeni zadržanosti iz dela dolžni obvestiti pristojne

Spet priznanja na Zagrebškem velesejmu

Spodbuda za nadaljnje delo

V okviru prireditev jesenskega velesejma v Zagrebu je med drugimi tudi že tradicionalna z naslovom DAN STAKLA I KERAMIKE. Na natečaju za dobro oblikovane izdelke sta se izkazala spet tudi dva naša sodelavca, saj je oblikovalec Igor Polik prejel diplomu, Stanko Podhraški pa je prejel pohvalo. Tako pohvalo je dobila tudi naša steklarna.

Prireditve organizira splošno združenje nekovin Gospodarske zbornice Jugoslavije, sestoji pa iz predavanj o novostih pri nekovinah in iz razglasitve najboljših stvaritev v oblikovanju steklenih in keramičnih izdelkov ter arhitektonskih rešitev pri gradbenih objektih. Letos so bila tri predavanja s področja mineralnih nekovinskih surovin, prikazali pa so tudi film, ki so ga posneli v steklarni Prokuplje ob dvajsetletnici njenega obratovanja.

Kot že v preteklih letih so tudi na letošnjem natečaju za dobro oblikovane izdelke sodelovali člani našega kolektiva. Letos je posebna strokovna žirija za ocenjevanje prispelih eksponatov ali razstavnih predmetov sklenila podeliti najvišje priznanje, to je diplomu, za kolekcijo (vaza, skleda, krožnik, posoda za bovlo) našemu kreatorju Igorju Poliku. Posebno priznanje, to je pohvalo, pa sta dobila Stanko Podhraški za uspešno izdelavo kolekcije in steklarna »Boris Kidrič« za prizadevnost pri razvijanju oblikovanja.

Prav gotovo so ta priznanja dokaz sposobnosti in strokovni usposobljenosti naših sodelavcev in da bodo tudi spodbuda za nadaljnje delo ter za še večje napore, kar vse naj obrodi nove, še večje uspehe.

MAKS MRCINA, dipl. inž.

ga obratnega zdravnika, ki ugotavlja začasno zadržanost z dela za delavce.

Trajanje zadržanosti z dela

Posamezni zdravnik lahko ugotavlja zadržanost z dela najdlje do 30 dni, za več kot 30 dni pa le konzilij v osnovni zdravstveni dejavnosti. Za nego obolelega družinskega člana lahko zdravnik posameznik ugotavlja odsotnost z dela za največ 7 dni. To odsotnost lahko konzilij podaljša še za 7 delovnih dni, pri negi otroka do 7 let starosti pa največ dvakrat po 7 dni.

Izplačevanje nadomestil osebnega dohodka

Delavec lahko uveljavlja nadomestilo osebnega dohodka le na podlagi ustrezne listine (bolniškega lista), ki jo izda zdravnik. V bolniški list vpiše zdravnik začetek in konec začasne zadržanosti z dela. Če traja zadržanost več kot mesec dni, izda zdravnik bol-

niški list za vsak obračunski mesec posebej.

Zaradi nemotenega obračunavanja in izplačevanja nadomestil morajo delavci takoj po nastopu dela predložiti bolniški list delavcu, ki vodi evidenco o prisotnosti delavcev na delu. V primeru, če traja zadržanost z dela več kot mesec dni, je treba predložiti bolniški list najkasneje do tretjega v mesecu za pretekli mesec. V nasprotnem primeru nadomestilo ne bo obračunano, niti izplačano.

Ustavitev izplačevanja nadomestila

Delavci nimajo pravice do nadomestila, oziroma se jim ustavi izplačevanje nadomestila, če med začasno zadržanostjo z dela zaradi bolezni:

- opravljajo samostojno gospodarsko dejavnost ali opravljajo delo, za katero dobivajo osebni dohodek, povračilo ali nagrado;
- brez opravičenega razloga ne pridejo na zdravniški pregled ali zdravni-

ški konzilij, če prejmejo za to vabilo ali poziv;

● organ kontrole organizacije združenega dela oziroma skupnosti ali zdravnik ugotovi, da upravičenci ne upoštevajo navodil o zdravljenju in s svojim neprimernim vedenjem podaljšujejo svojo začasno delovno nezmožnost, oziroma če brez zdravnikove odobritve odpotujejo iz kraja svojega prebivališča;

● v roku treh dni ne obvestijo obratnega zdravnika, da so zboleli.

Delavcem se ustavi izplačevanje nadomestila z dnem, ko je bil določen zdravniški pregled oziroma z dnem, ko je organ kontrole ugotovil, da se ne ravna po zdravnikovih navodilih, traja pa vse dotlej, dokler trajajo posledice takega ravnanja, oziroma dokler se ne odzovejo vabilu. Če v roku treh dni ne obvestijo obratnega zdravnika in organizacije združenega dela, pridobijo pravico do nadomestila šele od dne, ko to store.

J. A.

Sodobna basen

Njen način...

Nekega dne je bilo gozdni sovi dovolj praznega modrovanja zbora živali na jasi, netopirju pa se je psvetilo, da je treba pravočasno poskrbeti za delovno dobo. Zato sta se skupaj odločila, da si poiščeta zaposlitev...

Sova je kmalu za tem izsledila razpis za prosto delovno mesto in sklenila:

»Tja se bova skupaj napotila in tisti, ki bo izpolnjeval boljše pogoje, bo sprejet!«

Modro je ravnala sova, prepričana pač, da ji bo ta, popolnoma slepa uboga netopirska para zagotovo slaba konkurenca.

»Strinjam se, draga sova!« odgovori

netopir, še ves zaspan. »Vem, da so moje možnosti v primerjavi s tvojimi malenkostne, pa naj vendarle bo. Grem s tabo! Boš vsaj protikandidata imela, kakor se to za razpis spodobi.«

In prišla sta tako, ta dva svata pred razpisna vrata firme VOTLINA-PRO-MET.

Sova je takoj sedla in začela zaverovano ter studiozno izpolnjevati zastavljena vprašanja preizkusnega psihotesta, kakor je bilo to z razpisom predvideno. In točkovala je svoje bogato znanje...

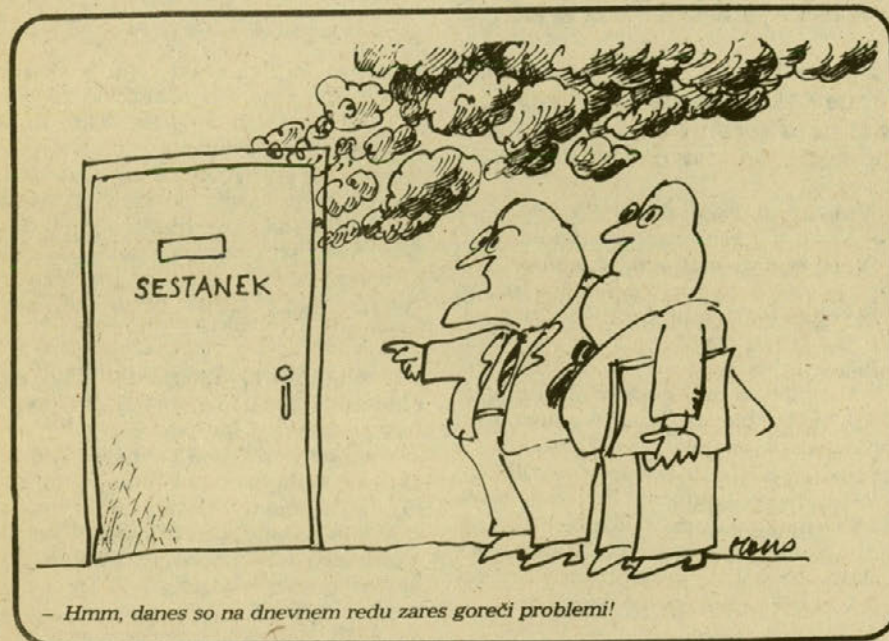
Kaj pa netopir? Obešen z glavo navzdol in slep je otipal odprtino pod vrati in skozi neopazno potisnil kuverto. Zahvaljujoč svojim izostrenim in pretanjenim čutom je takoj zaznal, da njegovi pogoji niso naleteli na nobeno oviro. Kuverta je učinkovala...!

Naslednjega dne dobi netopir uradno potrjeno, da je sprejet na delo, ker da je bilo ugotovljeno, kako razen omenjenih fizičnih prednosti pred drugimi kandidati poseduje še to prednost, da sploh nič ne vidi.

Ne vemo, kaj je bilo v kuverti. Še na misel pa nam ne pride, da bi ugotavljali! Samo, ... če bi bili še živi Krilov, Ezop, Lafontaine in Dositej, bi o tem gotovo izoblikovali svoje mnenje - nauk, kakor se pač za basen spodobi. Bilo bi približno takole: »Ni važno, kje se delo išče, ampak je važno, kako se ga dobi!«

Veseli glažarček

DOMAČI HUMOR

- Hmm, danes so na dnevnem redu zares goreči problemi!

Po popravnih izpitih

96-odstotni uspeh na Steklarski šoli

Poglejmo nekaj ugotovitev o preteklem šolskem letu in obete za novo šolsko leto 1983-84 v Steklarski šoli!

V preteklem šolskem letu je bilo v Steklarski šoli vpisanih 90 učencev v prvi letnik, 66 učencev v drugi letnik in 25 učencev v tretji letnik. V prvem letniku je izdelalo 83 ali 92% učencev, v drugem letniku 66 ali vsi in v tretjem letniku 25 ali tudi vsi.

Ko ocenjujemo učni uspeh v prvem letniku, moram upoštevati učni uspeh v zadnjem ali sklepnem razredu osnovne šole in iz osnovnih šol, iz katerih prihajajo učenci v Steklarsko šolo. Ta uspeh je v povprečju zelo nizek. Seveda pa na učenčovo uspešnost v šoli vpliva poleg njegovega predznanja in njegovega lastnega stališča do izobraževanja tudi njegovo socialno ali družbeno okolje, predvsem družina. Prav tu pa neredko srečujemo zelo pragmatično mišljenje, češ da so za človekovo uspešnost v poklicu po-

membrane samo njegove manualne ali ročne spretnosti, medtem ko je njegov umski razvoj manj pomemben ali celo nepotreben.

Strokovni organi na šoli so se v preteklem šolskem letu veliko ukvarjali z učenim uspehom v celoti in s posameznimi učenci, ki so imeli slabši učni uspeh. Obravnavali pa so tudi učence, pri katerih je bila poplava nezadostnih ocen manjša ali je celo ni bilo, so pa imeli mnogo večje sposobnosti in so bili njihovi cilji postavljeni prenizko.

V drugem in tretjem letniku je bil učni uspeh po opravljenih popravnihi izpitih zelo dober, kar je posledica in rezultat intenzivnega strokovnega dela organov šole in ustreznih preusmeritev v prvem razredu.

Kako pa bo v novem šolskem letu?

Vsi vpisani učenci v prvi letnik so

bili testirani s testom za ročne spretnosti. Vsi, ki so pokazali vsaj povprečno ročno spretnost in ki so zdravi, so bili sprejeti. Na informativnih dnevih so dobili veliko informacij o programu, za katerega so se zanimali, o poklicu, za katerega se bodo usposabljali, o vpi-snih pogojih, o štipendijah...

Ob velikih naporih za povečanje vpi-sa je 1. septembra prišlo v srednji pro-gram 49 učencev in v skrajšani pro-gram 51 učencev. V drugem letniku jih je po popravnihi izpitih ostalo 83, v tretjem letniku pa je 42 učencev.

Šolsko leto se je medtem že pričelo in sedaj je pred nami vsi učenci in pedagoškimi delavci - Veliko truda, da ga bodo vsi učenci uspešno končali. To pa je želja vseh delavcev šole in tudi učencev.

Zaželimo jim veliko uspeha!

Pedagoški vodja

Medicina dela priporoča...

Zakaj razgibalne vaje na delovnem mestu?

Medtem ko berete te vrstice, cenjene bralke in cenjeni bralci, kakšnih dvajset milijonov Amerikancev teka po parkih, ulicah in okrog svojih prebivališč. In več kot štiristo korporacij, združenj več številnih podjetij, pa je že uvedlo tek med delovnim časom. Zakaj?

Danes vemo, da zmerna telovadba ustavlja staranje in tako ostajamo mnogo mlajši.

Razgibavanje pozitivno vpliva na zmanjševanje profesionalne ali poklicne utrujenosti na delovnem mestu in na moteno funkcijo raznih organov človeškega telesa. Dr. Cooper (izgovori: Kúper - ur. opomba) je v letu 1968 opisal v svoji knjigi in dokazal pozitivni vpliv vaj na srce, pljuča in mišice. Ljudje, ki redno telovadijo, doživljajo manj srčnih napadov. Pri starejših lju-deh pa to vpliva na bolj zdrav zunanji videz.

Številne raziskave pri nas in širom po svetu kažejo, da je treba med delov-

nim časom uvesti dodatne odmore, ki naj bi bili v kritičnem delovnem času, ko se pokaže največja utrujenost. To pa je med 5. in 6. uro dela. Odmori naj bi trajali do deset minut, v katerih naj bi se ljudje razgibavali kar na svojih delovnih mestih.

Vaje lahko delajo starejši in mlajši, niso zahtevne in ugodno vplivajo na človekovo razpoloženje. Uspešno od-pravljajo sledi utrujenosti in zboljšujejo funkcijo organizma. Povečujejo vo-ljo in motivacijo za delo, s tem pa tudi pospešujejo proizvodnjo. Razen tega dajejo te aktivne prekinitve dela občut-krajšega delovnega dneva.

Največji razlog, da tudi pri nas, v

steklarni in steklarski šoli, uvedemo razgibalne vaje, so poškodbe živcev rok, na območju zapestja, lakta in v vratnem delu hrbtenice. Operativna terapija ali zdravljenje z operativnimi posegi ni pokazala popolnih znakov ozdravitve, da bi se mogli oboleli de-lavci vrniti na delovno mesto steklo-brusilca. Zaradi tega smo se oprijeli starega rekla: boljše preprečiti, kot zdraviti!

Z željo, da bi imeli manj težav na delovnih mestih in manj bolečin, pred-lagam, da bi vsi sprejeli tak predlagani aktivni odmor. S tem bo manj invalid-skih ocenitev in manj premeščanj na druga delovna mesta. Sprejmimo predlagane vaje med odmori za nekaj naravnega in ne za obveznost. Zato jih opravljajmo z veseljem.

dr. TIHOMIR RATKAJEC

Vsak začetek je težak, menijo v Kozjem...

Rekreacija med delom se uveljavlja!

Če začnemo s trditvijo, da je vsak začetek težak, potem velja tudi za brusilce tozda Dekor iz Kozjega, da pomeni uvajanje aktivnega odmora za rekreacijo med delovnim časom boj z lastno miselnostjo na poti do ciljev te akcije. Ta naj bi preprečevala poklicna obolenja in poškodbe, ki so lahko tudi posledica načina dela in delovnih razmer.

Prve izkušnje zelo dobre

Dober mesec je preteklo, odkar smo pripravili začetne pogoje za šest do deset minut trajajoči odmor v šesti uri delovnega časa v brusilnici. Najprej smo pripravili in izvedli javno razpravo o tej zadevi v vseh organih tozda Dekor in tehnično pripravo za njeno uresničitev. Vodil jo je vodja rekreacije v delovni organizaciji Stipe Pešić v sodelovanju z medicino dela. Tem vsem našim aktivnostim pa je vsekakor dajal veliko potrebne spodbude dr. Bogdan Fürst.

Sedaj so za nami izkušnje, stare nekaj več kot mesec, in naredili smo analizo o aktivnem odmoru. Kritično ocenimo smo naredili na zboru delovnih ljudi 9. septembra. Ugotovili in sklenili pa smo tole:

- V izmeni »C« opravljajo naložene rekreacijske vaje 90% delavcev;
- v izmeni »S« opravljajo naložene vaje 60% delavcev;
- v obeh izmenah so sklenili z rekreacijo nadaljevati;

- dogovor je, naj se izvor vaj in glasbe dopolni;

- za najugodnejši čas vadbe je določen čas dve uri pred koncem delovnega dne;

- v obeh izmenah velja sklep, naj bi bile vaje obvezne za slehernega brusilca.

Zakaj rekreacija?

Vsakomur, ki pozna način dela in delovne razmere pri brušenju stekla in ki zasleduje zdravstveno stanje brusilcev po več letih dela, je jasno, da je rekreacija med delovnim časom še kako potrebna in dobrodošla. Vsako delo in vsak poklic ima svoje posebnosti, ki nosijo s seboj za človekov organizem tudi negativne ali slabe posledice.

Ne bi mogli trditi, da je brušenje izrazito statično ali mirujoče in enolično delo, kot ga prinaša tekoči trak, saj imamo pri ohranjenem obrtniškem načinu dela še dosti enostavnega gibanja, kot na primer: prenašanje nosilk s

steklom, vmesne delovne priprave itn., kar vse navsezadnje le ugodno sprošča organizem in telo. Toda, to vse skupaj je le dokaj navidezno, saj brusilec v povprečju presedi v svojstveni drži kakšni 80% vsega svojega delovnika.

In kakšno je o aktivnem odmoru mnenje ljudi v brusilnici

Približno takole smo kramljali na zboru, ko je bilo postavljeno vprašanje, ali bomo bolj resno nadaljevali vpeljani poskusni odmor, ali pa naj ga ukinemo:

Brusilka z osemletno delovno dobo Milena Jagrič je na zboru povedala, da se po vajah počuti boljše in da ji vaje pomenijo sprostitve in lažje delo. Anica Simunič je dodala, da so ji postale rekreacijske vaje sestavni del dela (torej ne časa za malico!). Feliks Jug pohvalno ocenjuje ta odmor, vendar pravi, da je njegova potreba po vajah odvisna od dela v brusilnici, ki ga kakšen dan opravlja (Če, torej, dela faze, ki so kratke in povezane s fizično težjim delom in z mnogimi prenosi nosilk, vaj ne opravlja, sicer pa se v vadbo vključuje!). Eden izmed starejših brusilcev Franc Rezec je povedal, da ima rekreacije dovolj doma na kmetiji; povratnik iz JLA Rade Tutnjevič smatra, da je vadba kar solidna zamenjava za »jutranjo gimnastiko«; Jože Gajer, ki je sicer tudi športnik, pravi, da vaje rad opravlja, le to ga moti, da jih vsi ne delajo; Vito Grujič pa meni, da je to odlično, na zboru pa je še dodal: »Samo, da je malo više od pet minuta!«

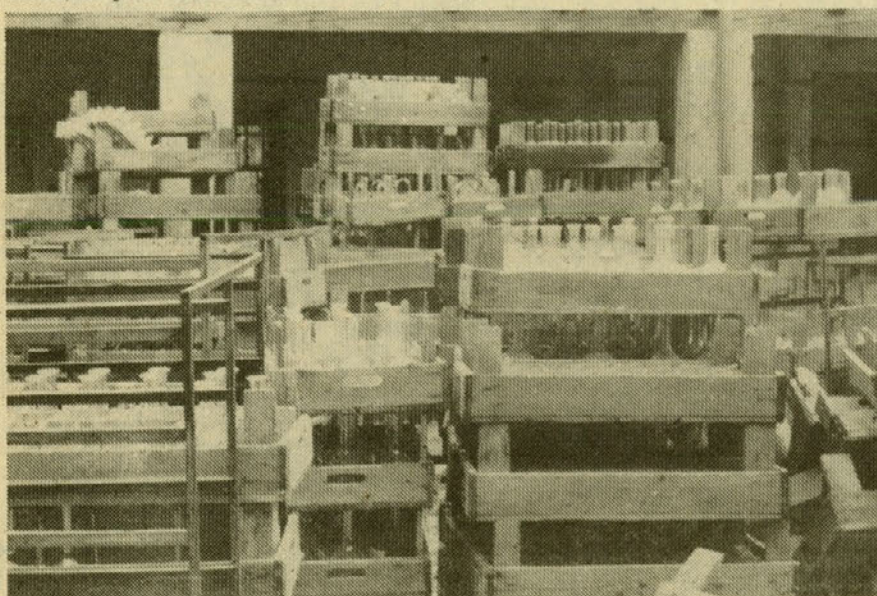
Kakor je, torej, povedano, kolektiv našega tozda soglasen, naj se z vajami, ki bi jih sicer še kazalo dopolniti, nadaljuje. In moramo dodati, da v Kozjem vadijo ženske vse, medtem ko moški vadijo v eni izmeni skoraj vsi, v drugi izmeni pa del delavcev kakšnega aktivnega odmora še ni sprejel.

Po razpravi na zboru, priznati moram, se je delež vadečih povečal in skoraj zanesljivo bi lahko napovedali, da bo tozda Dekor vpisan med tiste slovenske kolektive, katerih skrb za lastno zdravje in počutje postaja vidna tudi z aktivnimi odmori.

Vsekakor mora biti vsakomur jasno, da rekreacijske vaje med aktivnim odmorom niso nikakršna telesno-kulturna manifestacija, niti niso parada umetnostne gimnastike. Vsakomur morajo biti za cilj pri vadbi: dobra sprostitve hrbtenice z raznimi gibi, ki jih vsebujejo vaje, razgibavanje prizadetih mišic, sprostitve vida, itn. Tega pa ne bomo dosegli, če bomo trmasto sedeli na svojem stolu in bloboko vdihovali nikotin, čeprav marsikoga čaka doma še težko kmečko delo, ki ga nekateri enačijo s tole rekreacijo!

JOŽE BOŽIČEK

Steklenice pred oddelkom za vribavanje »čakajo« na obdelavo – foto Z. Novak

Kaj dela odbor za pospeševanje raziskovalne in inovacijske dejavnosti ORS Šmarje pri Jelšah?

Tudi letos podeljene nagrade ter priznanja

Začetek uveljavitve novega zakona je sovpadel z novim petletnim obdobjem 1981–1985. Kakor druge skupnosti je tudi občinska raziskovalna skupnost (ORS) Šmarje pri Jelšah pripravila samoupravni sporazum o temeljih plana 1981–85 in v zvezi s tem poskušala zbrati raziskovalne potrebe v občini. Vendar je bil odziv slab, čeprav je tudi res, da je bilo na dlani, kako s predvidenimi zbranimi sredstvi v okviru šmarske skupnosti v enem letu ne bo mogoče kaj dosti storiti na raziskovalnem področju.

Prvi vtisi po nastanitvi v domu Steklarske šole...

Zadovoljna sem...

Že takrat, ko sem bila vpisana v Steklarsko šolo, sem se odločila, da bom stanovala v njenem domu učencev.

Sprejem v dom je bil 31. avgusta. Vsa zmedena sem se vzpenjala po stopnicah, ki jih ni in ni hotelo biti konec. Potem sem le prišla v drugo nadstopje, kjer je dom učencev.

Tovariš vzgojitelj mi je pokazal sobo. Ko sem vstopila, so v moji zavesti potovale različne misli: tu bom, torej, preživela največ časa, se učila, spala, se šalila s prijateljicami in sošolkami... Učenke, ki so bile z mano v sobi, sem spoznala že prej, saj smo skupaj obiskovale osnovno šolo v Kozjem. Prijateljica Dragica, ki sem jo spoznala šele tisti večer, je bila tudi v naši sobi, in mi je bila že na prvi pogled všeč. Zadovoljna sem bila s pohištvom in moja radovednost je bila malo potešena, čeprav sem komaj čakala naslednjega dne, ko naj bi se pričel pouk. In moram reči, da mi je bilo tudi potem všeč.

Dogodki tega dne so se mi vtisnili v spomin in zadovoljna sem zaspala...
KARMEN MLINAR,
1. B. razred

Prišlo je do odločitve, da bi zbrana sredstva zaenkrat uporabili za spodbujanje raziskovalne in inovacijske zavesti. Toda tudi pri tem se ne bi mogli pohvaliti, kajti odziv je bil, žal, minimalen. Pozivu se je odzval samo eden.

V začetku tretjega mandatnega obdobja je delo občinske raziskovalne skupnosti bistveno oživilo. Ob lanskem dnevu republike smo prvič podelili priznanje in nagrade za dosežke na področju inovatorstva.

Akcijo smo zastavili tako, da smo zajeli vse pomembnejše dosežke na področju inventivne dejavnosti do leta 1982. Na javni razpis je prispelo šest prijav iz petih organizacij združenega dela v občini.

Vse prijave je pregledala in ocenila komisija, ki jo je imenovala Socialistična zveza delovnega ljudstva. Sestavljena je bila iz strokovnjakov za vsa področja gospodarstva in negospodarstva. Komisija je pripravila oce-

no in mnenje ter predlagala skupščini, naj se za leto 1982 vse prispele prijave nagradi z enkratno nagrado ter predlagateljem tudi podeli priznanja. Tako se je odločila predvsem zato, ker je bila to prva podelitev takih nagrad in priznanj. Tako smo nagradili 15 inovatorjev za 11 prijavljenih inovacij.

Za raziskovalne naloge smo namenili 20 odstotkov celotne vsote raziskovalnih nalog. Prijavile so se štiri delovne organizacije, katerim smo v letu 1982 namenili 82.274 dinarjev. Ker se naloge nadaljujejo v letu 1983, smo letos namenili ostali del sredstev za prijavljene raziskovalne naloge.

Za leto 1983 za raziskovalne naloge nismo objavili razpisa, ampak smo objavili razpis samo za dosežke na področju inventivne dejavnosti. Nanj so prispele štiri prijave iz dveh organizacij združenega dela v občini.

Zbrane prijave je pregledal odbor za pospeševanje inventivne dejavnosti ter jih potem predložil v pregled in oceno komisiji. Strokovna komisija je prijave pregledala in jih ocenila. Na slavnostni seji ob občinskem prazniku so prejeli inovatorji priznanja in nagrade. Podeljene so bile dve drugi in dve tretji nagradi ter ustrezna priznanja.

MILAN LEVSTIK,
predsednik odbora za pospeševanje raziskovalne in inovacijske dejavnosti ORS Šmarje pri Jelšah

Med počitniško prakso si učenci prizadevajo pridobiti kar največ – foto Z. Novak

Kadrovske zanimivosti

V avgustu 1424 delavcev

V avgustu je bilo v steklarni »Boris Kidrič« 1424 delavk in delavcev, od tega v tozdu Osnovna izdelava 432, v tozdu Dodelava 163, v tozdu Kristal 372, v tozdu Dekor Kozje 166, v tozdu Servisne dejavnosti 75, v tozdu Delavska restavracija 22, v tozdu Naše staklo 12 ter v delovni skupnosti skupnih služb 182. Prišlo je 25 delavcev, odšlo pa jih je 6.

Prišli

V avgustu so prišli med nas: v tozdu **Osnovna izdelava** za krogličarje: Marjan Boršič, Ivan Ožvatič in Alojz Sednik in za odnašalce: Martin Anderlič, Josip Beloševič, Vladimir Beloševič, Josip Boršič, Franc Bračun, Albin Drofenik, Stanko Führer, Mladen Ivanjko, Miroslav Jurak, Zdravko Kobale, Josip Kralj, Ivan Ožvatič, Anton Sledič in Vlado Vrhovski; v tozdu **Kristal** za steklobrusilke I: Štefanija Gretič, Marija Hustič, Slavica Lampret, Erna Ogrinc, Ivanka Očko in Ljuljana Stamolija; v tozdu **Dekor** za steklobrusilko II. delovnega področja Vidica Drenski ter v tozdu **Servisne dejavnosti** za strojnega ključavničarja Josip Humski.

Vsem novim članom našega kolektiva želimo mnogo delovnih uspehov in prijetnega počutja v naši sredi!

Odšli

V avgustu so zapustili naš kolektiv: iz tozda **Osnovna izdelava** odnašalec Miran Polajžer zaradi odpovedi, iz tozda **Dodelava** brusilec I v grobi brusilnici Franciška Pokrajac zaradi starostne upokojitve, iz tozda **Kristal** mojster – izmenovodja Ladislav Križnik zaradi

Upokojila se je...

Hilda Jugovar

Konec junija se je redno upokojila naša dolgoletna sodelavka Hilda Jugovar.

Hilda se je rodila 19. maja 1927 v steklarski družini Franca in Leopoldine Jugovar. Po končani osnovni šoli se je šolala v takratni meščanski šoli v Celju, vendar je morala to v tretjem letniku prekiniti, ker je nemški okupator družino Jugovar preselil v taborišče v Slavonsko Požego. Po nekajmesečnem bivanju tam je oče Franc dobil zaposlitev v steklarni Straža v Humu na Sutli, kjer se je kot delavka zaposlila tudi Hilda. Maja 1945 se je družina vrnila v Rogaško Slatino in Hilda se je v septembru zaposlila v naši steklarni kot evidenciarka v žgalnici stekla. Leta 1946 je začela delati v takratni upravi. Najprej je opravljala dela kartotekarske proizvodnje, potem je bila statističarka. V letih od 1950 do 1965 je bila materialna knjigovodkinja, obra-

izključitve; iz tozda **Dekor** brusilka II. delovnega področja Monika Zupan in vezalka-umivalka Štefanija Kramar, obe zaradi odpovedi in iz delovne skupnosti skupnih služb skladišni delavec Ignac Gorišek zaradi invalidske upokojitve.

tovna knjigovodkinja ter potem vodila knjigovodstvo ekonomskih enot. Od leta 1965 pa je opravljala delo glavne blagajničarke.

Hilda je opravljala svoje delo z velikim občutkom odgovornosti in natančnosti. Kar vse je bilo zelo pomembno pri njenem delu. V štiridesetih letih njene delovne dobe ni izostala z dela zaradi bolezni, čeprav ni bila imuna proti prehladu in gripi.

Naša sodelavka je po vojni sodelovala v mladinski organizaciji in je bila njena večkratna predsednica. Prav tako je aktivno sodelovala v zvezi komunistov in v organih samoupravljanja.

Hilda se rada spominja povojnih let, ko smo obnavljali tovarno, opravljali delo po rednem delovnem času, hodili na mladinske delovne akcije.

Za svoje zavzeto in zvesto delo ter za družbenopolitično udejstvovanje je Hilda prejela ob petdesetletnici steklarne državno priznanje »Red dela«. Kot krvodajalka pa je prejela zlato medaljo Rdečega križa Slovenije.

Sodelavci želimo Hildi ob odhodu v pokoj zdravja, sreče in upamo, da se bo še vračala med nas!?

mag. FRANC ŠRIMPF

Glavna blagajničarka Hilda Jugovar se je v juniju poslovila od sodelavcev, ker je odšla v pokoj

Brigada mojstra Galuna med delom... – foto Z. Novak

Uspelo športno-rekreacijsko tekmovanje

Prehodni pokal tudi letos v »Stražo«

V okviru občinskega praznika je v petek, 9. septembra organizirala komisija za šport in rekreacijo Steklarske šole športno-rekreacijsko tekmovanje. Sodelovale so ekipe Steklarne »Straža«, iz Huma na Sutli, steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole. Steklarji so se med seboj pomerili v malem nogometu, kegljanju (moški in ženske), streljanju z zračno puško, namiznem tenisu (moški in ženske) ter v ribolovu.

Nogomet

Ljubitelji malega nogometa so na rokometnem igrišču TVD Partizan lahko videli prve strele na gol že takoj po 16. uri. Igralci treh steklarskih ekip so ogrevali svoje, ne več tako mlade, mišice za prvi nastop. Največ športne sreče in tudi znanja v igri je pokazala ekipa iz steklarne Straža, ki je osvojila 1. mesto. Nič manj borbeni, morda le malo manj spretni, pa sta bili drugouvrščena ekipa Steklarske šole in tretjeuvrščena ekipa Steklarne »Boris Kidrič«.

Namizni tenis

V telovadnici TVD Partizan so se za čim boljše rezultate borile igralke in igralci namiznega tenisa. V ženski konkurenci sta nastopili dve močno izenačeni ekipi iz steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole. Rezultati so pokazali, da so za spoznanje boljše igrala dekleta iz Steklarske šole, ki so osvojila 1. mesto. Drugouvrščena ekipa iz steklarne »Boris Kidrič« v kvaliteti igre ni zaostajala; imela je le malo manj športne sreče. Pri moških pa sta si ekipi po športni borbi razdelili mesti

takole: 1. steklarne »Straža«, 2. Steklarska šola.

Streljanje

Na petsteznem avtomatskem strelišču v Rogaški Slatini so se pomerile štiri steklarske ekipe v streljanju z zračno puško.

Rezultati ekipnega tekmovanja: 1. steklarne »Boris Kidrič« – I, 2. steklarne »Straža«, 3. steklarne »Boris Kidrič« – II in 4. Steklarska šola.

Med posamezniki so dokazali, da imajo najbolj čisto oko in mirno roko: 1. Anton Jug, I. ekipa steklarne »Boris Kidrič«, 2. Štefan Jutriša, I. ekipa steklarne »Boris Kidrič« in 3. Stanko Habijanič, II. ekipa steklarne »Boris Kidrič«.

Kegljanje

V kegljišču restavracije »Sonce« je bilo prijetno razpoloženje med petimi kegljaškimi ekipami. Tekmovali sta ženski ekipi steklarne »Straža« in steklarne Boris Kidrič ter moške ekipe Straže, steklarne in Steklarske šole.

Rezultati – ženske: 1. steklarne »Straža« in 2. steklarne »Boris Kidrič«.

drič»; moški: 1. steklarne »Straža«, 2. steklarne »Boris Kidrič« in 3. Steklarska šola.

Ribolov

Ob Vonarskem jezeru so se zbrale štiri ribiške ekipe. Pomerile so se v ulovu rib s plovcem. Vztrajni ribiči so z različno pripravljenimi specialitetami vabili ribe na svoj trnek. Kot smo po končanem tekmovanju lahko videli, so bili trnki prve ekipe Steklarne »Boris Kidrič« najbolj obiskani.

Rezultati: 1. steklarne »Boris Kidrič« – I. ekipa, 2. steklarne »Straža«, 3. steklarne »Boris Kidrič« – II. ekipa in 4. Steklarska šola.

Ekipa so se po končanem tekmovanju zbrale v Steklarski šoli. Ob razglasitvi rezultatov je sledila podelitev pokalov za prvuuvrščene in diplom za drugouvrščene ekipe.

V skupni uvrstitvi je zmagala steklarne »Straža« in s tem uspela zadržati v svojih rokah prehodni pokal, ki ji je bil dodeljen preteklo leto.

Tabela skupne uvrstitve: 1. mesto steklarne »Straža« (pet prvih mest in eno drugo mesto); 2. mesto steklarne »Boris Kidrič« (eno prvo mesto in štiri druga mesta); 3. mesto Steklarska šola (eno prvo mesto in dve drugi mesti).

Ob skromni zakuski so se stekarji dogovorili, da se prihodnje leto v takšnem ali pa še večjem številu srečajo v Humu na Sutli, ko bo tekmovanje organizirala steklarne »Straža«.

MARJAN ČUJEŠ

Pomembna pridobitev mladih

Obnovljeni prostori pri Križu

Citam program dela iz leta 1976... Ko sem prevzemal ob združitvi športnih društev Steklarska šola in Steklar predsedniško mesto, sem se nehote vprašal, kdo so bili pionirji že utečenega dela. Podedoval sem bogato dedščino, ki ima sedaj že petintrideset let svojega obstoja. Leta 1948 je bil prvi predsednik ŠD »Janko Sekirnik« Partizan Anton Kokol. Za njim so se zvrstili Jože Ukmar, Dolo Škorjanc, ki je dobil letos Bloudkovo značko za ne-

prekinjeno delovanje. Nasledil ga je pokojni Savo Martinovič – naša legenda. Potem sta bila to še Darko in Polde Ogrizek. V tem obdobju so bila plodna in slaba leta. Vem, da je prav vsakdo izmed naštetih nekaj prispeval. Zato pri prevzemu odgovorne naloge nisem smel vloženega dela predhodnikov zanemariti...

Prva želja, da vidim v novem odboru strelce Steklarske šole in steklarne

»Boris Kidrič« skupaj (neglede na ograjo med delovnima organizacijama), se mi je uresničila. Tudi naš delovni program ni bil ozek in kratkoročen. Nasprotno! Duhovno bogata dedščina je bila videti spričo delovnih razmer zelo klavarno. Potres je sicer onemogočil naše delo, ni pa uničil naše volje. Dvorana pri Križu, prostor za naše treninge in za naša tekmovanja, je bila praktično neuporabna. Ko sedaj v mislim preskakujem obdobje od leta

1976 do leta 1983, se spomnim vseh težkih trenutkov in naporov v našem delu. Mislim na:

- Ureditev novega avtomatskega strelišča v Steklarski šoli, kamor smo se začasno preselili v dogovoru z vodstvom šole.

- Izselitev privatne stranke, ki bi ovirala širše adaptacijske posege v zgradbo pri Križu, v družbeno stanovanje.

- Popravilo celotnega objekta, ki je bil zapisan bodočnosti stare šole. Razen zidakov je bilo treba obnoviti: streho, dimnike, zunanjo izolacijo, notranjo izolacijo, tla in zamenjati pode, popraviti porušen strop, zamenjati dotrajano stavbno pohištvo, urediti sanitarije, zamenjati dotrajano stavbno pohištvo, urediti sanitarije, zamenjati električne kable, zazidati nekoristne odprnine, nanesti grobi in fini omet, vse prepleskati, prenoviti parket, zagotoviti vsa končna obrtniška dela, postaviti okna, namestiti luči... in navsezadnje urediti novo avtomatsko strelišče, urediti fasado s stopniščem.

Bilo je veliko sestankov, pogovorov, udarniških ur. Izkušnje starejših družbenih delavcev, kot so: Jože Narat, Alojz Metelko, Branko Stojsavljevič, Stane Trontelj, Ivo Skale, smo visoko

cenili. Tudi odgovorni občinski delavci, kot so: Darko Bizjak, Jože Mlakar, Branko Pucelj, niso stali samo ob strani. Usmerjali so naše delo, vlivali nove moči ter priskočili s svojimi strokovnimi sveti na pomoč ter se trudili z nami v mejah zmožnosti. Zahvalil bi se rad velikemu razumevanju vodstva Steklarske šole, predvsem direktorju Ladu Tkavcu, saj smo ob prenovitvi šole, zmanjšali naš predračun za ves parket in za vsa svetlobna telesa. Pohvale vredna je tudi gesta občinskega štaba teritorialne obrambe, ki nam je odstopila stari pisarniški inventar. Prav tako moramo biti hvaležni kolektivu Ingrada in tudi raznim obrtnikom, ki so z razumevanjem ceneje ali pa celo zastoj opravili nekatera dela. Za nesebično pomoč se moramo zahvaliti tudi nadzornim delavcem na gradbišču Branku Stojsavljeviču, Franciju Piršu in Marjanu Žoganu. In še bi lahko našteval razna obrobna, drobna dela, ki niso v zgradbi vidna, so pa njena vsebina.

Vzporedno z gradbenimi in drugimi deli pa ni smelo zastati delo športnih sekcij, ki naj bi v novih prostorih dalo zgradbi življenje. Vse to obdobje je bilo posvečeno bodočnosti. Naš pododbor TVD Partizana, ki je bil zadolžen

za adaptacijo zgradbe pri Križu, je vzporedno razmišljal tudi o teh problemih.

Že tako razbito Rogaško bomo poskušali vsebinsko združiti prek naše mladine. To je naša naloga! TVD Partizan, košarka, nogomet... in množične društvene organizacije, ki so v tej smeri že ogromno naredile. Sedaj deluje osnovna organizacija ZSMS v treh območjih – Ratanska, Center in Tržišče. Predsedniki prek predsedstva usklajujejo delo. V sklopu že naštetih možnosti za delovanje in dodatno še v sekcijah v prenovljeni zgradbi pri Križu (šah, streljanje, namizni tenis) ima mladina predvidene tudi dneve za zabavno in kulturno dejavnost (odrsko, glasbeno in likovno). Skratka, ima prostor, kjer lahko sprošča veliko svojih mladostnih hotenj.

Seveda pa se naša skrb ni končala s prenovitvijo stavbe, ampak se nadaljuje s spodbujanjem dejavnosti. In ne smemo dopustiti, da bi delovanje znova zamrlo! Edino na ta način bodo vsi dosedanja gmotni stroški opravičeni.

Upam, da smo pravično povezali vse niti, ki so osnova za razvijanje idej tovariša Tita – zaupati mladini in jo obenem voditi!

REMI KOČICA

Športna rekreacija ni pojenja...

Niti v vročih poletnih dneh

Športni rekreativci, ki sodelujejo v medtozdovskih športnih igrah, so bili aktivni tudi v poletnih mesecih. Namizni tenis, streljanje, ribolov in mali

nogomet so bile te poletne discipline.

Le tozda Kristal in Osnovna izdelava sta nastopila v vseh omenjenih disciplinah, kar je razvidno tudi iz točkova-

nja, saj sta zbrala največ točk. Kristal je tako zbral 43 točk, Osnovna izdelava 29, Dekor 10, Servisne dejavnosti in delovna skupnost pa po 8 točk.

Ugotavljamo pa še vedno, da odnos do športne rekreacije še vedno ni takšen, kot bi si želeli.

Vendar poznamo tudi izjeme. In to je gotovo tozda Dekor iz Kozjega, kjer se resno in sistematično lotevajo rekreacije. Kot pravi so se brez premislekov odločili, da sprejmejo program preventivne rekreacije med delom in za to jim gredo vse čestitke. Prav tako so poskrbeli še za športno rekreacijo med polurnim oddihom, saj imajo delavci na voljo rusko kegljišče, pikado in mali nogomet, ki so ga imeli že prej.

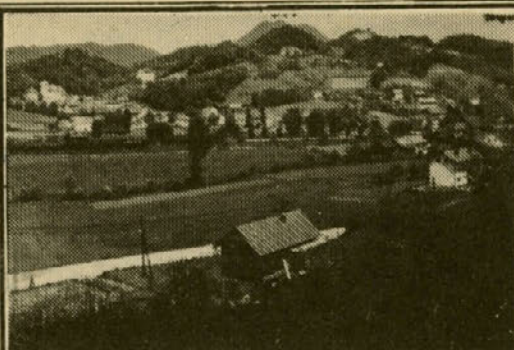
No in na koncu še rezultati tekmovanja v malem nogometu med tozdi:

Tekmovanja so se udeležili: tozda Osnovna izdelava, Kristal, Dekor ter kombinirano moštvo tozdov Servisnih dejavnosti in DSSS, kajti vsako samo ni bilo dosti številčno.

Rezultati: 1. kolo: tozda I : tozda III 1:1; tozda 5 + DSSS : tozda Dekor Kozje 0:1; 2. kolo tozda III : tozda 5 + DSSS 0:2; tozda Dekor : tozda I 2:0; 3. kolo tozda I : tozda 5 + DSSS 5:2; tozda III : tozda Dekor 3:0.

Zmagovalni ribiški ekipi steklarne »Boris Kidrič« na občinskem prvenstvu – foto A. Androic

		NEMČINA	ORIS	LEPA CVETLI CA	IGRALNA KARTA	RAZLIČ- NA SOGLAS- NIKA	KIRUR- SKA STRGAL- KA	RUSKI SLIKAR	STRUP. KAČA	BREZ- ALKOHOL- NA PIJACA
										</

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 108

Med reševalce nagradne križanke št. 108 bomo z žrebom razdelili za 360 dinarjev nagrad in sicer prvo nagrado 150 dinarjev, drugo nagrado 120 dinarjev in tretjo nagrado 90 dinarjev. Prosimo vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev!

Rešitve nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1 ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis »Steklar« pri vhodu v steklarno. Pri tem ne pozabite pripisati na ovojnico: ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 108!

* Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, ki bodo prispele na naslov uredništva časopisa »Steklar« ali ki bodo oddane v skrinjico za časopis najpozneje do 15. oktobra letos.

Za nagradno križanko št. 107 je žreb nameril prvo nagrado 150 dinarjev Antoniji Kučis, drugo nagrado 120 dinarjev Jožetu Vrabču in tretjo nagrado 90 dinarjev Mariji Medved. Nagradencem čestitamo, vsem sodelavcem pa svetujemo, naj se poskusijo v reševanju naših, domačih tematskih križank, čeprav nagrade niso najbolj vabljive!

Rešitev križanke št. 107 – vodoravno: steklarska šola, kope, mirta, lik, S, poper, Tito, talar, sleditev, epoleta, sik, la, knjiga, Tkavc, la, gotika, Eich, ar, avala, Oštir, R, storilec, ata, napor, remec, an, Avar, licitanta.

UREDNIŠTVO

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Zvezdana Dangubič, Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Franc Vehovar in Franc Županič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Franc Vehovar. Tajnica uredništva Vida Juhart – Likovna zasnova in oblikovanje Aljoša Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič« 63250 Rogaska Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 1800 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana